

ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA “VERA BLAGOJEVIĆ” ŠABAC

PUT SRPSKE MEDICINE OD STRANOPRIJEMNICA DO HIGIJENSKO EPIDEMIOLOŠKIH USTANOVA

- Prvu bolnicu osnovali su Sveti Sava i Sveti Simeon oko 1191. godine u manastiru Hilandar, a posle nje Sveti Sava je osnovao bolnicu u manastiru Studenici. Podignuta je u vremenu od 1207. do 1212. godine i bila prva bolnička ustanova u Srbiji u pravom smislu te reči.
- Posle propasti srpske države došlo je petovekovno ropstvo pod Turcima koje je ostavilo dubokog traga u istoriji srpskog naroda i odrazilo se na zaostalost, pa i zdravstvenu.
- Pred početak Prvog srpskog ustanka, 1804. godine i nekoliko godina posle u Srbiji nije bilo nijednog lekara. Pomoć ranjenicima je bila skoro nikakva, odnošeni su u manastire ili njihovim kućama gde su ih lečili narodni vidari.

- 1809. godine, sa ruskom vojskom u Srbiju je stigao vojni lekar, štab - doktor Marčevski, sa ručnom apotekom i hirurškim instrumentima. Lečio je mnoge srpske vojnike u Šapcu i Beogradu.
- 1829. godine došao je dr Jovan Stejić, prvi Srbin školovani lekar: Bio je prvo u Šapcu lični lekar Jevrema Obrenovića istovremeno lečeći vojnike iz garde, a zatim lekar kneza Miloša.
- Sledili su pariski i bečki đaci, a 1870. dr Lazar Dokić, dr Vladan Đorđević i dr Radmilo Lazarević. Tih godina pristiglo je još desetak lekara među kojima i Josif Pančić.

- Svi oni, kao i mnogi “neznani junaci istorije srpske medicine”, učinili su mnogo da se raskrsti sa zastarelim načinom života i krupnim koracima krene ka evropskoj civilizaciji, a Šabac se upisao svetlim slovima. U Šapcu je osnovana prva bolnica i prva apoteka.
- U Šapcu je rođen dr Laza Lazarević, prvi svetski gerijatar i dr Draga Ljočić prva Srpkinja lekar

PRVA BAKTERIOLOŠKA STANICA U SRBIJI

- 1921. godine 5 bakterioloških stanica: u Osjeku, Zagrebu, Dubrovniku, Skoplju i u Šapcu
- Bakteriološka stanica u Šapcu pristupila je izboru najugroženijih naselja kao vrsti eksperimentalnih sela za asanaciju i unapređenje narodnog zdravlja
- Krajem novem. 1924 otvorena škola higijene na selu u Radenkoviću (otvaranju prisustvovali: dr Milan Jovanović – Batut, dr Andrija Štampar)

BORBA ZA UNAPREĐENJE NARODNOG ZDRAVLJA

- Na teritoriji Drinske banovine 1930 bilo je pet domova narodnog zdravlja (u Užicu, Šapcu, Valjevu, Tuzli i Vukovaru) koji su pripadali Higijenskom zavodu u Sarajevu.
- Domu narodnog zdravlja, zadaci u unapređivanju narodnog zdravlja ovako su precizirani
  1. “Ispituje i proučava sva pitanja socijalne etiologije bolesti, narodne patologije i mere socijalno – medicinskog karaktera”
  2. Poučava narod svim raspoloživim sredstvima savremene socijalne pedagogike
  3. Suzbija smrtnost i boležljivost dojenčadi i male dece

4. Čuva zdravlje školske dece
5. Leči socijalne bolesti uspešnim i priznatim metodama u cilju podizanja narodne zdravstvenosti,
6. Suzbija akutne zarazne bolesti i vodi epidemiološki rad u najvišem smislu te reči,
7. Suzbija socijalne bolesti
8. Bori se protiv socijalnih zala i poroka
9. Ispituje naselja i život naroda te predlaže higijenskom zavodu potrebne asanacije pridobijajući za saradnju sve činioce na selu
10. Preporučuje seoskim opštinama i privatnicima planove higijenskih bunara, vodovoda, nužnika, đubrišta i ostalih asanacionih uređenja prema potrebama i prilikama”.

KAKO JE DANAS?

ŠA TIM

- Nebojša Sofranić – direktor, spec. epidemiologije
- Olivera Špegar – načelnik Sužbe zajedničkih poslova - dipl pravnik
- Olivera Stojanović – šef odseka socijalne medicine – specijalista socijalne medicine
- Svetlana Karić – šef odseka zdravstvenog vaspitanja – doktor nauka iz socijalne medicine
- Mladen Đerić – potprednik SO Šabac – spec neuropsihijatar
- Ana Kresoja – Načelnik za društvene delatnosti SO Šabac – dipl pravnik
- Vesna Đurić – direktor Doma zdravlja Šabac- spec opšte medicine
- Gordana Mandić – NVO “Seoski prag – 98” – profesor engleskog jezika i književnosti

ISKUSTVO U PROJEKTIMA

- Program unapređenja zdravlja učenika u osnovnim školama
- Program unapređenja zdravlja učenika u srednjim školama

U saradnji sa lokalnom zajednicom, domom zdravlja, bolnicom, zavodom i Crvenim krstom

- Projekat u saradnji sa IRD

PROMOCIJA ZDRAVLJA U ZAJEDNICI

(faktori rizika odgovorni za nastanak hroničnih nezaraznih bolesti i seksualno prenosivih bolesti)

OČEKIVANJA

- STICANJE NOVIH ZNANJA
- BOLJA SARADNJA NA LOKALNOM NIVOU
- SVE U CILJU UNAPREĐENJA JAVNOG ZDRAVLJA U LOKALNOJ SREDINI